

Στραυμσφιόρδρον—Βυζαρδίου μυχός (Buzzards Baie.)
 Όπη = τὰ περίξ τοῦ Ὀρόπης μυχού (Monnt-Nore Baie).

Χουίτραμνααλδία ἢ Ἰρλανδία = Ἰτμίκλη = ἀνθηρά (Thoride).

Αἱ μαρτυρίαι αὐταὶ τῶν Σκανδιναβικῶν χειρογράφων ἐπιβεβαιοῦνται ἔτι μᾶλλον καὶ ἐκ τινῶν ἀνασκαφῶν γενομένων ἐσχάτως εἰς τὰς ἐν Ἀμερικῇ χώρας Μασσαχουσέττου καὶ Ῥοδο-Ἰσλανδίας, ὅπου εὐρέθησαν διάφοροι ἀρχαιότητες Σκανδιναβικῆς καταγωγῆς· πρὸς περισσοτέραν ὅμως διασάφησιν τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἢ ἐν Κοπεγχάγη Β. ἐταιρεία τῶν ἀρχαιολόγων τῆς Ἄρκτου διώρισεν ἐπιτροπὴν ἐπιφορτισμένην νὰ ἐπασχοληθῇ ἰδίως εἰς τὰ ἀφορῶντα τὴν προκολόμβιον τῆς Ἀμερικῆς ἱστορίαν, τὰ δὲ ἐκ τῶν ἐρευνῶν τῆς μνησθείσης ἐπιτροπῆς θέλουσι δημοσιεῦσθαι ἀλληλοδιαδόχως διὰ τῶν χρονικῶν τῆς εἰρημένης ἀξιοτιμίου ἐταιρείας.

ΕΠΙΤΟΜΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΗ ΕΥΡΩΠῃ ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ ΔΕΚΑΤΟΥ ΕΝΝΑΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ.

(Συνέχεια ἐκ τῶν ἀριθ. 13, 14 καὶ 15.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἀπὸ τοῦ θ'. μέχρι τοῦ ιδ. αἰῶνος.

Ἐν ᾧ δὲ βραδυπόρος ἡ Εὐρώπη ἐξήρχετο ἀπὸ τὴν ἀμάθειαν καὶ ἀδράνειαν, εἰς τὰς ὁποίας εἶχε βυθισθῆ ἀπὸ τὰς πολλαπλασίους τῶν βαρβάρων ἐπιδρομὰς, αἱ τέχναι καὶ ἐπιστῆμαι ἔλαμπόν μεταξὺ τῶν Ἀράβων, οἵτινες καλλιεργοῦντες καὶ μαθηματικὴν, καὶ φυσικὴν, καὶ ἰατρικὴν, καὶ ἀστρονομίαν, ἔφρασαν αὐτὰς διὰ τῶν νικηφόρων ὅπλων αὐτῶν μέχρι τῆς Ἰσπανίας. Ἡ Ἰταλία κατεύθυνε τὰ βλέμματα πρὸς τὴν Σχολὴν ταύτην, καὶ ἐφαρμύζουσα τὰς γνώσεις αὐτῆς εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον, κατέστη πρώτη μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊῶν ἐθνῶν. Ἄλλ' ἐν τούτοις ἡ Βενετία, ἡ Γένοα, ἡ Πίσα, ἡ Λούκκα, καὶ ἡ Φλωρεντία ὑπερέβαλον τὴν ἀρχαίαν καὶ ὑπερήφανον Ῥώμην. Αἱ ὁδοὶ, ἄλλως τε ὠραῖαι ὑπὸ τοὺς Ῥωμαίους Ἀυτοκρά-

τορας, τότε δὲ ἄβατοι ἀπὸ τινῶν αἰῶνων, ἠνοίχθησαν πρὸς τὸ ἐμπόριον. Οἱ λιμένες καὶ αἱ ἀγοραὶ πλήθουσαι ἐμπορευμάτων, τὰ συναλλάγματα πολλαπλασιασθέντα, τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα βαθμηδὸν εὐημεροῦντα, κατέστησαν ταῦτα πάντα ἀκαριαίως εὐτυχεῖς καὶ πλουσίους τοὺς ἐμπορικὸς λαούς.

ΚΑΡΟΛΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ.

Τὸ Ἀκουίσγρανον, καθέδρα τοῦ Ἀυτοκράτορος τούτου, κατέστη μέγα ἐμπορεῖον, ὅπου συνέρρεον οἱ μὲν Σάξονες μετὰ τοῦ κασιτέρου καὶ τοῦ μολύβδου τῆς Ἀγγλίας, οἱ δὲ Ἰουδαῖοι μετὰ τῶν πολυτίμων λίθων καὶ ἀγγείων, οἱ δὲ Σλάβοι μετὰ τῶν μετάλλων τοῦ Βορῆα, οἱ δὲ Λομβάρδοι καὶ Ἰσπανοὶ μετὰ τῶν ἐξ Ἀφρικῆς καὶ Αἰγύπτου καὶ Συρίας ἐμπορευμάτων, καὶ μετὰ τῶν ἐπιτοπιῶν αὐτῆς προϊόντων, οἱ δὲ Γάλλοι μετὰ τῶν βιομηχανημάτων αὐτῶν. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἦτο κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον διασκεδαστικὸν τὸ ἐμπόριον, καθ' ὅσον ἐσεροῦντο τότε ἄλλων θεαμάτων καὶ συναθροίσεως μέσων, καὶ διὰ τοῦτο μόνη τοῦ Μεγάλου Καρόλου ἡ αὐλὴ ἦτον ἀξία λόγου καὶ τιμῆς. Οἱ ἔμποροι τῆς Τοσκανικῆς καὶ Γαλλικῆς παραλίης ἐπροχώρουσαν μέχρι τῆς Κωνσταντινουπόλεως δι' ἀνταλλαγὴν μεταξωτῶν ὑφασμάτων. Ἡ Ῥώμη, ἡ Ράβεννα, τὸ Μεδιόλανον, τὸ Λουγδούνον, ἡ Ἄρλη, ἡ Τούρση, περιεῖχον πληθὺν μαλλίνων χειροτεχνημάτων· κατειργάζετο ὁ σίδηρος, κατεσκευάζοντο τὰ ὑαλικά, ἀλλὰ τὰ πανικὰ ἦσαν μόλις γνωστά· τὸ νόμισμα εἶχε σχεδὸν τὴν αὐτὴν ἀξίαν ὡς καὶ ὑπὸ τὸν Μέγαν Κωνσταντῖνον κατὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν Ἀυτοκρατορίαν· τὸ χρυσοῦν σολδίον ἠδύνατο σήμερον νὰ ἰσοδυναμῇ μὲ 15 Γαλλικὰ μονόφραγκα.— Ἡ χρῆσις τῶν λιρῶν, σολδίων, καὶ δηναρίων κατὰ τὴν ἀριθμῆσιν εἶναι γέννημα τῆς αὐτῆς τοῦ Μεγάλου Καρόλου ἐποχῆς· οὗτος δὲ, πρὸς εὐκολίαν τοῦ ἐμπορίου, διήρσε καὶ προεκήρυξεν, ἀλλ' ἄνευ ἐπιτυχίας, τὸ ὁμοίμορφον τῶν σταθμῶν καὶ μέτρων, ἅτινα καὶ μέχρι τοῦδε διαμένουσιν ἀτελεῖ. Ὁ Κάρολος δὲν καθίδρυσεν, ὡς τινες λέγουσι, τὸ ἐν Παρισίοις Πανεπιστήμιον, κατέστησεν ὅμως πολυπληθεῖς Σχολὰς εἰς τὸ Ἀκουίσγρανον, συνήθη ἔδραν αὐτοῦ. Τοιαύτην Σχολὴν εἶχεν οὗτος καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἀνάκτορα, καὶ ἐπετῆρει αὐτὴν μετὰ τῆς συνήθους ἐφ' ὅλων τῶν ἀπείρων ἀσχυλιῶν τοῦ ἀπεράντου βασιλείου δραστηριότητος. Μόναί δὲ αἱ πόλεις τοῦ Ἀκουίσγρανοῦ καὶ τῶν Παρισίων δὲν ἦσαν ἀποκλειστικῶς εὐνοούμεναι· διότι ὁ Κάρολος ἀθροίσας

καθ' ἃ διηγείται ὁ ἐξ Ἀγγουλέμης μοναχὸς, διδασκάλους γραμματικῆς καὶ ἀριθμητικῆς, διέβηεν αὐτοὺς εἰς τὴν Γαλλίαν, παραγγείλας αὐτοῖς νὰ ἐφαπλώσωσιν ἐκεῖ τὴν πρὸς τὰ γράμματα κλίσην, διότι πρὸ τῆς Βασιλείας αὐτοῦ οὐδεμία σπουδὴ ἐλευθέρων τεχνῶν ὑπῆρχεν ἐν τῇ Γαλλίᾳ. Ὁ σοφὸς Ἀλκουίνος ἦτο τότε μυστικοσύμβουλος, ὁδηγὸς, καὶ διδάσκαλος τοῦ Μεγάλου Καρόλου· εἰς τοῦτον ὀφείλεται ἡ φιλόπονος συλλογὴ ἀπείρων χειρογράφων ἀρχαίων περὶ τῆς ἀρχαίας φιλολογίας, τῶν ὁποίων ἀπέραντα ἀντίγραφα διεσπάρησαν εἰς τὸν βάρβαρον εἰσέτι κόσμον, ἐπίσης δὲ καὶ ἡ καθίδρυσις τῶν διδασκόντων τότε καὶ αὐτοὺς τοὺς ἡγεμόνας Σχολείων. Ἡ αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια καὶ ὁ ἀρχηγὸς αὐτῆς ἠριθμοῦντο μεταξὺ τῶν φοιτητῶν τῆς ἐπ' αὐτοῦ διευθυνομένης Σχολῆς τῶν ἀνακτόρων.

Μεγάλην ὁμοίως ἀξίαν ἀπέδιδεν ὁ Μέγας Κάρολος εἰς τὴν ἱερὰν Μουσικὴν, καὶ ἐντεῦθεν ὄχι μόνον καθίδρυσε Σχολὰς αὐτῆς, ἀλλ' εἰσήγαγε καὶ τὸ λεγόμενον Γρηγοριανὸν ᾄσμα.

Τὸ πρῶτον ὠρολόγιον μετὰ τροχῶν ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πάπα Παύλου Α' εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Γαλλίας Πεπίνον τὸν Μικρόν. Δεύτερον δὲ τοιοῦτο ἐδώρησεν ὁ τῆς Βαβυλώνας Καλίφης Ἀροῦν Ῥασχίλδ εἰς τὸν Μέγαν Κάρολον, καὶ περὶ τούτου οἱ τότε ἱστορικοὶ ὁμιλοῦσι μετὰ θαυμασμοῦ.

Συγγραφεῖς τινες ἀναβιβάζουσι μέχρι τοῦ Μεγάλου Καρόλου τὴν ἱπποτικὴν ἀξίαν· ἀλλ' ἡ ἀληθὴς τῆς ἐφευρέσεως ταύτης ἐποχὴ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν ἐνδέκατον αἰῶνα, ὅπου θέλομεν ἀναφέρει περὶ αὐτῆς.

ΑΛΦΡΕΔΟΣ.

Ὁ μέγας οὗτος μονάρχης κατέστη ἐπὶ τῆς Βρεττανικῆς νῆσου ὅ,τι ἐπὶ τῆς Ἠπείρου ὁ Μέγας Κάρολος, ἦτοι δημιουργὸς τῶν τεχνῶν, τῶν γραμμάτων, τοῦ ἐμπορίου, καὶ τῆς βιομηχανίας. Ἀνάθας οὗτος εἰς τὸν θρόνον διὰ τῶν μεγιστάνων τοῦ Βασιλείου μετὰ τοῦ παραδοξοτέρου τρόπου (ὅν ἦναι ἀληθὴς ὁ διηγούμενος) ἐστρέψατε τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ δι' ἀγαθοεργειῶν. Εἰς αὐτὸν ὀφείλει ἡ Ἀγγλία τὴν διαίρεσιν αὐτῆς εἰς Κομητείας, Ἐπαρχίας, καὶ Καντόνια, πολιτικὸν κώδικα, νόμους ποινικοὺς ἀξιολόγους διὰ τὴν φιλανθρωπίαν αὐτῶν καὶ ἐπὶ κορυφῆς τῶν νόμων τούτων τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ὀρκωτικοῦ δικαστηρίου.

Εἰς τὸν Ἀλφρέδον ὀφείλει ἐπίσης ἡ Βρεττανία τὴν ἀρχὴν ναυτικοῦ τινος, δυσαρμόστου μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καὶ ἐπὶ τέλους τὴν καθίδρυσιν τοῦ παραδόξου τῆς Ὀξφόρδης

πανεπιστημίου καὶ τῆς βιβλιοθήκης αὐτοῦ. Καλλιεργητῆς, ἀρχιτέκτων, γεωμέτρης, ἐφ' ὅσον ἐπέτρεπεν ὁ Θ'. αἰὼν, ἐδίδαξε τοὺς ὑπηκόους αὐτοῦ νὰ οἰκοδομῶσι στερεωτέρας καὶ εὐχερεστερας οἰκίας, νὰ ιδρύωσι τείχη πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτῶν, καὶ ναοὺς διὰ τὴν θεῖαν λατρείαν· ἐστόλιζε τὴν ψυχὴν αὐτῶν, καὶ ἠρέθιζε τὸν ζῆλον αὐτῶν δι' ἱστορικῶν πράξεων, εἴτε παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου συνθεθειμένων, εἴτε ἐκ τοῦ Λατινικοῦ μεταφρασμένων. Ὁ φιλόσοφος οὗτος Βασιλεὺς ἤξιον τὴν μάθησιν κοινὸν καλὸν δι' ὅλους ἐν γένει τοὺς ὑπηκόους αὐτοῦ· κατεδίκαζε δὲ εἰς ποινὰς ἐπανορθώσεως τοὺς συγγανεῖς αὐτοῦ, οἵτινες δὲν ἔστελλον εἰς τὰ κοινὰ Σχολεῖα τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ ἐκάρυττε διὰ τῶν νόμων αὐτοῦ ὅτι, « ἐπειδὴ ὁ λόγος καὶ ὁ νοῦς εἶναι οἱ διακριτικοὶ καὶ προνομιούχοι τοῦ ἀνθρώπου χαρακτηῖρες, καταβιάζει τὴν ἀξίαν τοῦ ὠραιότερου τῶν θείων κτισμάτων, καὶ ἀποστατεῖ κατὰ τοῦ δημιουργοῦ, ὅστις ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸ εὐγενὲς πλάσμα τὰς εὐκολίας, ὅσαι διακρίνουσιν αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἀλόγων ζῶων. »

(ἀκολουθεῖ.)

ΟΣΤΙΑΚΟΣ ΦΟΡΩΝ ΠΑΓΟΣΑΝΔΑΛΛΑ.